

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL KUPIŠKIO RAJONO APYLINKĖS TEISME ATLIKTO RIBOTOS APIMTIES FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2009 m. vasario 25 d. Nr. PA-P-33-12-4
Panevėžys

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotojos
Ritos Švedienės
2009-01-21 pavedimą Nr. P-33-12

Auditą atliko vyriausioji valstybinė auditorė
Irena Tubelienė

Auditas pradėtas 2009-01-21
Auditas baigtas 2009-02-25

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	5
1. Dėl teisėjų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo teisėtumo	5
1.1. Dėl teisėjų darbo užmokesčio dydžio nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo	5
1.2. Dėl papildomų mokamų kasmetinių atostogų teisėjams suteikimo	7
1.3. Dėl vienkartinių priemonių teisėjams skyrimo	7
1.4. Dėl teisėjų darbo užmokesčio dydžio nuo 2008 m. lapkričio 15 d. iki 2008 m. gruodžio 31 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo	8
2. Dėl valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo	8
3. Dėl darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo	9
3.1. Dėl darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis tarnybinių koeficientų nustatymo, priedų ir priemonių skyrimo	10
3.2. Dėl darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, vienkartinių piniginių išmokų skyrimo	10
4. Dėl priedų, priemonių ir vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimo valstybės tarnautojams	10
5. Rekomendacijos teismui	12

IŽANGA

Lietuvos Respublikos Seimas 2009 m. sausio 20 d. nutarimu Nr. XI-155 „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti valstybinį auditą“ pavedė Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemokoms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčiui skirtų lėšų (darbo užmokesčio fondo) valstybinį auditą Lietuvos Respublikos bendrosios kompetencijos ir administraciniuose teismuose.

Ribotos apimties valstybinį finansinį (teisėtumo) auditą vadovaujantis valstybės kontrolieriaus įsakymu¹ patvirtinta 2009 metų valstybinio audito programa ir Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotojo pavedimu² atliko 3-iojo audito departamento Panevėžio skyriaus vyriausioji valstybinė auditorė Irena Tubelienė.

Audito tikslai – įvertinti 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemokoms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčiui skirtų lėšų naudojimo teisėtumą.

Audituojamas subjektas – Kupiškio rajono apylinkės teismas (toliau – teismas), identifikavimo kodas – 191446127, adresas: L. Stuokos-Gucevičiaus a. 10, 40130 Kupiškis.

Audituojamu laikotarpiu Teismui vadovavo teismo pirmininkė Irena Pocevičienė, finansininke dirbo Rasa Bolnaitė.

Šioje audito ataskaitoje pateikiame tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, kurie bus susisteminti ir rekomendacijos dėl jų (išskyrus dalykus, kurie taikomi tik šiam teismui) bus pateiktos valstybinio finansinio (teisėtumo) audito, atlikto Lietuvos Respublikos bendrosios kompetencijos ir administraciniuose teismuose, rezultatų apibendrinimo ataskaitoje.

Šio ribotos apimties valstybinio finansinio (teisėtumo) audito metu mes apsiribojome teismo 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemokoms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčiui panaudotų valstybės biudžeto lėšų teisėtumo vertinimu. Mes nevertinome teismo 2008 metų finansinėje atskaitomybėje ir kitose ataskaitose pateiktų duomenų, neatlikome audito procedūrų jų tikrumui ir teisingumui įvertinti, nes tai nėra šio audito tikslas, todėl nuomonės apie tai nepareiškiamo ir valstybinio audito išvados nerašome.

¹ Valstybės kontrolieriaus 2009 m. sausio 21 d. įsakymo Nr. V-12 „Dėl valstybės kontrolieriaus 2009 m. sausio 19 d. įsakymu Nr. V-8 patvirtintos 2009 metų valstybinio audito programos papildymo“ 1 p.

² Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotojo 2009 m. sausio 21 d. pavedimas Nr. P-33-12.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinamas teismo 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemonėms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto lėšų naudojimo teisėtumas.

Teismui 2008 metams įstatymu³ buvo skirta 828,0 tūkst. Lt (iš jų – 553,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) valstybės biudžeto asignavimų programoms vykdyti bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu⁴ 0,3 tūkst. Lt (iš jų – 0,3 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) minimaliajai mėnesinei algai padidinti.

Teisėjų taryba, vadovaudamasi 2007 m. gruodžio 14 d. Teisėjų tarybos nutarimu Nr. 13P-209, kuriuo buvo patvirtinti Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto asignavimai teismams, 2008 m. sausio 15 d. raštu Nr. 36P-6-(7.1.10) nurodė, kad teismui 2008 metų valstybės biudžeto asignavimų sumoje yra numatyti 29,0 tūkst. Lt (iš jų 22,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir 7,0 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms) tiksliniai daliniai asignavimai rengiamo Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymo įgyvendinimui ir jų negalima naudoti tol, kol neįsigalios šis įstatymas.

Teismas 2008 metais vykdė valstybės biudžeto lėšomis finansuojamą programą „Bylų nagrinėjimas“ (kodas 1.2.). Programai įgyvendinti teismas iš valstybės biudžeto 2008 metais gavo ir panaudojo 828,3 tūkst. Lt asignavimų.

Teismas programai „Bylų nagrinėjimas“ vykdyti 2008 metais gavo ir panaudojo 541,8 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir 170,1 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms skirtus valstybės biudžeto asignavimus. Be to, 2008 metais asignavimai 11,5 tūkst. Lt iš darbo užmokesčio išlaidų straipsnio buvo perkelti į prekių ir paslaugų naudojimo išlaidų straipsnius.

Teismas 2008 metais faktiškai Teisėjų atlyginimų įstatymo⁵ nuostatų įgyvendinimui (teisėjų darbo užmokesčio padidinimui ir vienkartinėms priemonėms) panaudojo 42,8 tūkst. Lt (iš jų 32,7 tūkst. Lt darbo užmokesčiui (įskaitant vienkartinę priemonę) ir 10,1 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms) valstybės biudžeto asignavimų arba 13,8 tūkst. Lt daugiau nei buvo numatyta minėtu Teisėjų tarybos raštu.

Teismo kreditinis įsiskolinimas už prekes ir paslaugas 2008 m. gruodžio 31 d. sudarė 0,9 tūkst. Lt, debetinio įsiskolinimo nėra.

Valstybinis auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais⁶.

³ Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo 2007 m. gruodžio 6 d. įstatymo Nr. X-1353 3 priedėlis.

⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. vasario 6 d. nutarimas Nr. 90.

⁵ Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų 2008 m. lapkričio 6 d. įstatymas Nr. X-1771.

⁶ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymas Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais).

Atlikę teismui skirtų valstybės biudžeto asignavimų darbo užmokesčiui vidaus kontrolės aplinkos tyrimą, audito įrodymus darbo užmokesčio panaudojimo teisėtumo vertinimui surinkome atlikę tik savarankiškas audito procedūras teisėjų, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčio srityse.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Dėl teisėjų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo teisėtumo

Teisme 2008 m. gruodžio 31 d. buvo užimtos visos 3 teisėjų pareigybės.

Teismas 2008 metais panaudojo 243,3 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų teisėjų darbo užmokesčiui ir 75,4 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms, iš jų:

- 184,4 tūkst. Lt nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. apskaičiuotam teisėjų darbo užmokesčiui ir 57,1 tūkst. Lt nuo jo priskaitytoms socialinio draudimo įmokoms (iki Teisėjų atlyginimų įstatymo įsigaliojimo⁷).

- 58,9 tūkst. Lt nuo 2008 m. lapkričio 15 d. iki 2008 m. gruodžio 31 d. apskaičiuotam teisėjų darbo užmokesčiui ir 18,3 tūkst. Lt nuo jo priskaitytoms socialinio draudimo įmokoms, (tame skaičiuje – 22,1 tūkst. Lt teisėjų vienkartinėms priemonėms ir 6,8 tūkst. Lt nuo jų priskaitytoms socialinio draudimo įmokoms).

1.1. Dėl teisėjų darbo užmokesčio dydžio nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo

Vertindami teisėjų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimą, nustatėme, kad *nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d.* teisėjų darbo užmokesčių teismas skaičiavo atsižvelgdamas į teisėjų darbo užmokesčio apskaičiavimą aiškinančius teismų tarybos nutarimus⁸, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės⁹ nutarimais, kurie reglamentuoja

⁷ Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų 2008 m. lapkričio 6 d. įstatymas Nr. X-1771 (įsigaliojo nuo 2008 m. lapkričio 15 d.).

⁸ Teismų tarybos 2003 m. kovo 7 d. nutarimas Nr. 84, 2003 m. birželio 6 d. nutarimas Nr. 113 ir 2004 m. balandžio 2 d. nutarimas Nr. 207.

⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 24 d. nutarimas Nr. 666 „Dėl Lietuvos Respublikos teismų teisėjų, prokuratūros sistemos ir Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento pareigūnų bei kitų darbuotojų darbo apmokėjimo“ ir 1999 m. gruodžio 28 d. nutarimas Nr. 1494 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 30 d. nutarimo Nr. 689 „Dėl teisėtvarkos, teisės saugos ir kontrolės institucijų vadovaujančiųjų pareigūnų ir valdininkų darbo apmokėjimo“ dalinio pakeitimo“.

teisėjų tarnybinių atlyginimų koeficientus, tarnybinių atlyginimų priedų už išstarnautą laiką kintamus dydžius ir nustatė tarnybinio atlyginimo (koeficiento) padidėjimą 1,75 karto.

Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Teismų įstatymo¹⁰ nuostatas teisėjų darbo užmokestis turėjo būti nustatomas įstatymu. Teisėjų darbo užmokestis iki 2008 m. lapkričio 14 d. buvo reglamentuojamas Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymu, o nuo 2008 m. lapkričio 15 d. – Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymu.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2001 m. liepos 12 d. nutarimo konstatuojamosios II dalies 1 punkte nurodė, kad pirmiau minėtais Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais¹¹ nustatytas teisinis reguliavimas nebegalioja nuo Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo įsigaliojimo. Taip pat Konstitucinis Teismas šiame nutarime konstatavo, kad Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatos, kuriomis nustatytas teisėjų darbo užmokesčio mažinimas, prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsniui, 109 straipsniui, 114 straipsnio 1 daliai ir Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintam teisinės valstybės principui, todėl teisėjų darbo užmokesčio apskaičiavimui netaikomos.

Nuo šio Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimo paskelbimo minėtos Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatos iki 2008 m. lapkričio 14 d. nebuvo nei pakeistos, nei pripažintos netekusiomis galios.

Lietuvos Respublikos Seimas, siekdamas sutvarkyti teisėjų darbo apmokėjimo reglamentavimą, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimus,¹² 2008 m. lapkričio 6 d. priėmė Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo pavadinimo, 1, 2, 3, 4, 5, 7 straipsnių ir įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymą ir Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymą, kuriais teisėjų darbo apmokėjimo nuostatos nuo 2008 m. lapkričio 15 d. buvo perkeltos į Teisėjų atlyginimų įstatymą.

Atsižvelgdami į tai, kad iki 2008 m. lapkričio 14 d. teisėjų darbo užmokesčio dydžio nustatymas nebuvo aiškiai reglamentuotas teisės aktais, teisme negalėjome įvertinti nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. 184,4 tūkst. Lt teisėjų darbo užmokesčiui ir 57,1 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms panaudotų valstybės biudžeto asignavimų teisėtumo.

¹⁰ Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 96 straipsnio 1 dalis.

¹¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 birželio 24 d. nutarimas Nr. 666 „Dėl Lietuvos Respublikos teismų teisėjų, prokuratūros sistemos ir Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento pareigūnų bei kitų darbuotojų darbo apmokėjimo“ ir 1999 m. gruodžio 28 d. nutarimas Nr. 1494 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 30 d. nutarimo Nr. 689 „Dėl teisėtvarkos, teisėsaugos ir kontrolės institucijų vadovaujančiųjų pareigūnų ir valdininkų darbo apmokėjimo“ dalinio pakeitimo“.

¹² Įstatymų projektų reg. Nr. XP-3117-XP-3120 aiškinamasis raštas, http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=320851

1.2. Dėl papildomų mokamų kasmetinių atostogų teisėjams suteikimo

Teisme teisėjams už 2008 metų budėjimus poilsio ir švenčių dienomis papildomos atostogos nebuvo suteiktos. Dviems teisėjams už 2007 metų budėjimus poilsio ir švenčių dienomis buvo suteiktos 26 kalendorinės dienos, už kurias iš viso buvo apmokėta 4,5 tūkst. Lt darbo užmokesčio lėšų. Pažymėtina, kad kompensacijos teisėjams už pareigų po darbo valandų, poilsio ir švenčių dienomis atlikimą iki 2008 m. rugpjūčio 31 d. buvo nustatytos Teismų įstatyme¹³, kuris numatė, kad teisėjams už pareigų po darbo valandų, poilsio ir švenčių dienomis atlikti teisėjo funkcijas, nurodytas Baudžiamojo proceso kodekse, Civilinio proceso kodekse bei kituose įstatymuose, vykdymą gali būti kompensuojama suteikiant iki 14 kalendorinių dienų papildomų mokamų kasmetinių atostogų. Už 2007 metų budėjimus teisėjams papildomos atostogos buvo suteiktos teisės aktų nustatyta tvarka ir neviršijo 14 kalendorinių dienų per metus.

1.3. Dėl vienkartinių priemokų teisėjams skyrimo

Teisėjų atlyginimų įstatymo 6 straipsnyje nustatyta, kad bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų teisėjams metų pabaigoje už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis atliekant teisėjo funkcijas, nurodytas Baudžiamojo proceso kodekse, Civilinio proceso kodekse bei kituose įstatymuose, išmokama ne didesnė kaip pareiginės algos dydžio vienkartinė priemoka. Šiame straipsnyje nurodytų priemokų dydžių nustatymo ir išmokėjimo sąlygas ir tvarką pavesta nustatyti Teisėjų tarybai. Pagal teisėjų tarybos nutarimu¹⁴ patvirtinto Vienkartinės priemokos teisėjams nustatymo ir išmokėjimo sąlygų bei tvarkos aprašo 2008 metams 5 punkto nuostatas, vienkartinė priemoka teisėjams išmokama, jei teisėjai dėl darbo krūvio teisme dirba po darbo valandų, poilsio ar švenčių dienomis, jei dėl procesinių veiksmų atlikimo teisėjai dirba poilsio ir švenčių dienomis pagal teismo administracijos nustatytą grafiką, jei po darbo valandų, poilsio ar švenčių dienomis dalyvauja teismų savivaldos institucijų darbe ar atlieka šių institucijų pavestas užduotis, taip pat vykdant teismų administracinės veiklos priežiūros funkcijas bei tais atvejais, kai kalendoriniais metais teisme dirbo mažiau teisėjų, nei nustatyta teisėjų etatų sąrašė.

Teismo pirmininkas, vadovaudamasis Teisėjų atlyginimų įstatymo 6 str., 2008 m. gruodžio 15 d. įsakymu Nr. P-28 teisėjams paskyrė pareiginės algos dydžio vienkartinės priemokas. Minėtame įsakyme buvo nurodyta, kad vienkartinės piniginės priemokos skiriamos teisėjams už viršvalandinį darbą (padidėjusį darbo krūvį, 2008 m. gegužės – rugpjūčio mėn., nesant teisėjo

¹³ Lietuvos Respublikos teismų įstatymo (2002-01-24 įstatymo Nr. IX-732 redakcija) 98 str. 2 d.

padėjėjo), bei atliekant teisėjo funkcijas, nurodytas Baudžiamojo proceso kodekse, Civilinio proceso kodekse bei kituose įstatymuose, poilsio ir švenčių dienomis, pagal administracijos nustatytą grafiką, nuo 2008 m. rugsėjo mėn. 20 d.

Šioms priemokoms teisme buvo panaudota 22,1 tūkst. Lt bei nuo jų priskaitytoms socialinio draudimo įmokoms – 6,8 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų.

Audito metu nustatėme, kad 2008 metais teismo darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose buvo žymimas tik teisėjų budėjimo laikas (dienomis ir valandomis –dirbta diena apskaitomos 8 valandos) poilsio ir švenčių dienomis pagal administracijos nustatytą grafiką. Tačiau kiti teisėjų dirbti viršvalandžiai, už ką taip pat buvo skirtos vienkartinės priemokos, nebuvo žymimi nei darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose, nei kituose teismo vidaus dokumentuose.

Atsižvelgiant į tai, kad nėra nustatytos teisme teisėjų viršvalandinio darbo, atliekant įstatymuose nustatytas teisėjo funkcijas, apskaitos, teismas turėtų sukurti šio darbo laiko apskaitos taisykles, kurios turėtų užtikrinti tikslią kiekvieno teisėjo dirbtų viršvalandžių, darbo laiko poilsio ir švenčių dienomis apskaitą.

1.4. Dėl teisėjų darbo užmokesčio dydžio nuo 2008 m. lapkričio 15 d. iki 2008 m. gruodžio 31 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo

Kaip buvo minėta, 2008 m. lapkričio 15 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymas, kuris nustatė teisėjų atlyginimų dydžius ir jų skaičiavimo tvarką. Pagal šį įstatymą bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų teisėjų atlyginimas susideda iš pareiginės algos ir priedo už ištarnautus Lietuvos valstybei metus. Taip pat šiame įstatyme yra nustatyta, kad teisėjams metų pabaigoje už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis atliekant įstatymuose numatytas teisėjo funkcijas išmokama ne didesnė kaip pareiginės algos dydžio vienkartinė priemoka, Teisėjų tarybos nustatyta tvarka. Reikšmingų klaidų, neatitikimų ir pažeidimų, apskaičiuojant ir išmokant teisėjų atlyginimą, nenustatyta.

2. Dėl valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo

Teisme 2008 m. gruodžio 31 d. buvo užimtos visos 7 valstybės tarnautojų pareigybės.

¹⁴ Teisėjų taryba 2008-12-05 nutarimas Nr. 13P-211-(7.1.2).

Teismas 2008 metais panaudojo 208,1 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui, iš jų: 24,8 tūkst. Lt priedams, 7,8 tūkst. Lt priemokoms, 9,4 tūkst. Lt vienkartinėms piniginėms išmokoms ir 66,4 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2008 m. gruodžio 15 d. posėdžio protokolu pritarė nuostatai, kad 2008 metais vienkartinės piniginės išmokos valstybės tarnautojams iš valstybės ir savivaldybių institucijos ar įstaigos sutaupytų darbo užmokesčio lėšų nebūtų mokamos. Atkreiptinas dėmesys, kad tokia nuostata nebuvo įforminta kaip Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas, kuris įstatymų nustatyta tvarka yra skelbiamas leidinyje „Valstybės žinios“.

Teismo pirmininko 2008 m. gruodžio 15 d. įsakymu Nr. P-27 valstybės tarnautojams buvo paskirta ir išmokėta 9,4 tūkst. Lt vienkartinių piniginių išmokų „labai gerai ir gerai įvertinus valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą kalendoriniais metais“ ir „įstatymo nustatytais švenčių progomis“ bei nuo jų priskaičiuota 2,9 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokų.

Nesivadovaujant Lietuvos Respublikos Valstybės tarnybos įstatymo 23 str. 2 d. nuostata, kad priedų ir priemokų suma negali viršyti 70 procentų pareiginės algos, 2008 metų gruodžio mėn. finansininkei ir posėdžių sekretorei skirtų priedų ir priemokų suma sudaro 75 procentus pareiginės algos (nustatyti 15 proc. priedai už kvalifikacinę klasę ir 2008-12-16 teismo pirmininko įsakymu Nr. P-30 skirtos 60 proc. pareiginės algos dydžio priemokos už įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą).

Atsižvelgiant į tai, kas buvo išdėstyta, teisme 201,00 Lt darbo užmokesčio lėšų skiriant priedus ir priemokas valstybės tarnautojams buvo panaudota nesilaikant teisės aktų reikalavimų.

3. Dėl darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo

Teisme 2008 m. gruodžio 31 d. buvo patvirtintos 7 darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybės, dirbo 7 darbuotojai.

Teismas 2008 metais panaudojo 90,4 tūkst. Lt asignavimų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui, iš jų: 5,0 tūkst. Lt priedams, 6,2 tūkst. Lt priemokoms, 6,0 tūkst. Lt vienkartinėms piniginėms išmokoms ir 28,3 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms.

3.1. Dėl darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis tarnybinių koeficientų nustatymo, priedų ir priemokų skyrimo

Teisme darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, tarnybinių atlyginimų koeficientai nustatyti, laikantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu¹⁵ patvirtintų tarnybinių atlyginimų koeficientų. Teisme 2008 metais darbuotojams buvo skirti priedai už svarbių ar sudėtingų darbų vykdymą ir priemokos už papildomų darbų vykdymą. Šių priedų ir priemokų reglamentavimas numatytas minėto nutarimo 5.2 punkte. Pažymėtina, kad teisme 2008 metais darbuotojui skirta bendra priedų ir priemokų suma neviršijo darbuotojui nustatyto tarnybinio atlyginimo dydžio, priedai ir priemokos darbuotojams paskirti ne ilgesniam laikotarpiui kaip iki kalendorinių metų pabaigos.

3.2. Dėl darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, vienkartinių piniginių išmokų skyrimo

Teismo pirmininko 2008 gruodžio 15 d. įsakymu Nr. P-26 teismo darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartį, buvo paskirta ir išmokėta 6,0 tūkst. Lt vienkartinių piniginių išmokų „už labai gerą darbuotojo darbą kalendoriniais metais“ bei 1,8 tūkst. Lt nuo jų priskaičiuotų socialinio draudimo įmokų.

4. Dėl priedų, priemokų ir vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimo valstybės tarnautojams

Teismo pirmininko 2008-12-15 įsakymu Nr. P-27, „už nepriekaištingą tarnybinių pareigų atlikimą, šv. Kalėdų proga“, teisėjo padėjėjai buvo skirta 100 proc. nustatytosios pareiginės algos vienkartinė piniginė išmoka, proporcingai per metus dirbtam laikui. Teisėjo padėjėja 2008 metais dirbo 4,5 mėnesio, vienkartinė piniginė išmoka apskaičiuota ir išmokėta už 4 mėnesius.

Anksčiau minėtu įsakymu Nr. P-27, „gerai įvertinus valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą kalendoriniais metais“, administracijos sekretorei buvo skirta 100 proc. nustatytosios pareiginės algos vienkartinė piniginė išmoka, proporcingai per metus dirbtam laikui. Administracijos sekretorė 2008 metais dirbo 7 mėnesius, vienkartinė piniginė išmoka apskaičiuota ir išmokėta už 6 mėnesius.

¹⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

Dėl neteisingai apskaičiuoto per metus dirbto laiko, apylinkės teismo pirmininko 2008-12-15 įsakymu Nr. P-27 skirtos vienkartinės piniginės išmokos, apskaičiuotos mažesnės negu priklausė - teisėjo padėjėjai 106,25 Lt ir administracijos sekretorei 163,31 Lt.

Raštinės vedėjai pinigine kompensacija už nepanaudotas kasmetines atostogas ir išeitinę išmoka apskaičiuota ir išmokėta 322,08 Lt mažesnė negu priklausė, nes vidutinis darbo užmokestis apskaičiuotas nesivadovaujant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-05-27 nutarimu Nr. 650 patvirtinto Darbuotojo ir valstybės tarnautojo vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos aprašo 6.9 p. nuostata, kurioje numatyta, kad kai darbuotojas skaičiuojamuoju laikotarpiu dėl pateisinamos priežasties neturėjo darbo užmokesčio, iš kurio turi būti apskaičiuojamas vidutinis darbo dienos užmokestis, jis nustatomas iš skaičiuojamuoju laikotarpiu darbuotojui nustatytos mėnesinės algos dalijant iš darbo dienų skaičiaus.

Raštinės vedėjai pinigine kompensacija už nepanaudotas kasmetines atostogas ir išeitinę išmoka apskaičiuota ir išmokėta 322,08 Lt mažesnė negu priklausė, nes vidutinis darbo užmokestis apskaičiuotas nesivadovaujant teisės aktų nuostatomis.

Pagal Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymą¹⁶, teismo pirmininkas, kaip asignavimų valdytojas, yra atsakingas už jam paskirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimą pagal tikslinę paskirtį, už buhalterinės apskaitos organizavimą ir finansinės atskaitomybės rengimą bei pateikimą pagal įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus, o pagal Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymą¹⁷ ir Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklės¹⁸, už buhalterinių įrašų teisingumą, už visų tinkamai įformintų ir apskaitos dokumentais pagrįstų ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų įtraukimą į apskaitą atsako įstaigos vyriausiasis buhalteris arba struktūrinio padalinio, tvarkančio apskaitą, vadovas, arba kiti šio įstatymo 10 straipsnyje nurodyti asmenys, tvarkantys apskaitą.

¹⁶ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 5 str. 1 d. 1 p. ir 7 str. 1 ir 3 p.

¹⁷ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 11 str. 1 d.

¹⁸ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-05-25 įsakymu Nr. 1K-170 patvirtintų Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių 20.2 p.

5. Rekomendacijos teismui

1. Imtis priemonių valdyti rizikas, susijusias su darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo teisėtumu.
2. Sukurti darbo laiko apskaitos sistemą, kuri užtikrintų tikslią kiekvieno teisėjo dirbtų viršvalandžių, darbo laiko poilsio ir švenčių dienomis apskaitą.

3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotoja

Rita Švedienė

3-iojo audito departamento Panevėžio skyriaus vedėjas

Vaidotas Šukys

Vyriausioji valstybinė auditorė

Irena Tubelienė